

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Barış için NATO'ya, ABD üslerine, askersel diktatörlüğe karşı savaş!

"Barışı yargılatmayalım!"

TKP Merkez Komitesi Bildirisi

"Türkiye Barış Komitesi yöneticileri hakkında açılan utanç verici dava 24 Haziran 1982 günü İstanbul'da başlıyor. TKP tüm yurttaşlarımızı, sağduyu sahibi her politikacıyı dikkatlerini bu davaya çevirmeye çağırıyor.

Bu davada ülkemizin önde gelen bilim, sanat ve politika adamları, yüzbinlerce üyesi olan yığın örgütlerinin yöneticileri yargılanıyorlar. Faşist Albay Takkeli'nin hazırladığı iddianame, ülkemizin ve halkımızın yüzakı bu insanların yalnızca barışı savundukları ve ülkemizin bölgede

bir barış etkeni durumuna gelmesi için savaşım verdikleri için, 30 yıla varan ağır hapis cezalarına çarptırılmalarını istiyor.

Kimsenin yadsımadığı gerçek şudur ki, bugün dünyamızda tüm halkları, tüm ülkeleri ilgilendiren baş sorun "savaş mı-barış mı?" sorunu- dur.

Barış Komitesi yöneticileri bu konuda aktif tutum aldılar. Halkımızın barış özlemini dile getirdiler. Cunta yönetimi ise savaş tehlikesinin kaynağını oluşturan ABD yönetiminin politikasını onaylıyor. Bunun için, ülkemizin ABD yönetiminin, NATO başlarının elinde ateşlere sürüklenmesinin önüne geçmek isteyenlere ağır baskılar uyguluyor. Barış Komitesi davası doğrudan koyu Amerikancı, azılı gerici Orgeneral Ersin'in, cuntanın kendi koyduğu yasalari bile çiğneyen girişimleriyle açıldı.

Cuntacı generaller ilercil yurtsever güçler üzerindeki barbarca baskılarını haklı göstermek tek bir kanita sahip değillerdir. Barış Komitesi davasının iddianamesinde olduğu gibi, faşist Albay Takkeli'nin son hazırladığı TKP İstanbul davası iddianamesinde de, suç kaniti olarak, bu örgütlerin "Sov-

yetler Birliği için çalıştığı" öne sürülüyor. Cuntacı generaller bu kaba anti-komünist, anti-Sovyetlik suçlamaları, Sovyetler Birliği'nin ülkemizi tehdit ettiği yolundaki ilkel yalana dayandırmaya çalışıyorlar.

Oysa Sovyetler Birliği Devlet Başkanı L.L.Breşnev, Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Oturumu'na gönderdiği mesajda, Sovyetler Birliği'nin 15 Haziran 1982 gününden geçerli olmak üzere hiçbir zaman ilk olarak nükleer silah kullanmaya başvurmayacağını açıkladı. Bu tarıhsel bir gelişimdir. Eğer ABD yönetimi ve öteki nükleer silah sahibi ülkeler de, Sovyetler Birliği'nin örneğini izleseler, açıktır ki, savaş tehlikesi önenebilir.

Cunta yönetimi ABD yönetiminin sözünün dışına çıkmıyor. Cuntanın Başbakanı Ulusu Bonn'daki NATO tepe toplantısında her konuda Reagan'ın isteği doğrultusunda oy kullandı. Cuntanın Dışişleri Bakanı Türkmen, Birleşmiş Milletler'de barış ve silahsızlanma yolundaki somut önerileri duymaklıktan geldi.

Durum olağanüstü ciddidir. Cunta, ABD yönetiminin destek alıp dikta-

►Arkası 6. sayfada

Çıkış yolu

Breşnev yoldaş,dünya halklarına tek yanlı söz verdi: Atom bombasını ilk kullanan Sovyetler Birliği olmayacak.Reagan aynı güvenceyi vermiyor. ABD yönetimi dünyayı bir savaş ocağında küll etme rotası izliyor.SovyetlerBirliği ise savaş öne-

leyici önerilerini birer barış bombası gibi birbirli ardına yolluyor.

Bayaz Saray, kendi servencilik politikasına Türkiye'yi de, cuntayı da çekiyor.Cunta hükümeti Türkiye'de atom silahlarını,"Çevik Güçler"i üstlendirm planlarını yadsıyor: Ardından Rodgers geliyor.Erzurum ve Van'daki atom depolarını,"Çevik Güçler"e hazırlanan üsleri "teftiş" ediyor..Cunta İsrail saldırısını sözüm ona kınıyor: Ardından Vaşington'un İsrail işgali altındaki Lübnan topraklarına "tampon" diye Türk askeri yerleştirme planı ortaya çıkıyor..Cunta arasına"barış"tan söz ediyor.Aynı zamanda Barış Derneği yöneticilerini zindanlara atıyor, yargılıyor..

Bu yol, bataklik yoludur.Yurdumuzu atom mezarlığına çevirmek isteyenlerin yoludur. Onu uluslararası ilişkilerde komşuları arasında yapayalnız bırakmak isteyenlerin yoludur.Breşnev yoldaşın açıklaması,"Sovyet tehdidi"yalanının temelsizliğini bir kez daha kanıtladı. Bir kez daha Türkiye önünde batakliktan çıkış yolu açıldı.Sovyetler Birliği Türkiye'ye saldırı-mazlık anlaşması önmıştır. Toprağında atom silahlı bulundurma-yanlara karşı atom silahlı kullan-mayacağını açıklamıştır.

Bu olanaklar değerlendirilmelidir. Halkımız Türkiye'yi Amerika'nın emrinde,yalıtılmış,onursuz bir konuma düşürülmüş olarak görmek istemiyor. Atom savaşının boy ne- defli olarak görmek istemiyor.Onu- lu,barışçı bir dış politika istiyor.

Cunta anayasasına hayır!

" Tasfiye Kurulları önünde uzun kuyruklar teşkil eden alacaklıların arasına karışan bazı şahısların yönetim aleyhine halkı tahrik ettikleri... Anayasa üzerinde duraksama uyandırmaya çalıştıkları öğrenilmiştir... Kışkırtıcılık yapanların dikkatle izlenip, haklarında derhal yasal işlem yapılması..."

(Başbakanlığın Tasfiye Kurullarına yazısından)

Evren Zonguldak'ta, yurt capında anayasa propagandası yürütöceklerini söyledi. Yani cunta kapımıza kadar gelip "evet" oyu isteyecek. İstedğini verelim mi?

Nasıl verebiliriz ki? Sokağa bakıyosunuz: Panzerler. Bankaları koruyorlar. Ama teröristlerden değil: Alacağını isteyen vatandaştan! 24 Ocak rezaletinin anayasasına niçin evet di-yelim?..

Cunta dün "halkın desteğinden" söz ederdi.Bugün ise,kendine güvenlin hepten yitirdi. Bir yandan kapı kapı evet oyu isteyeceğini ilan ediyor. Öte yandan banker kuyruklarında cunta-ya örkensini dile getiren, anayasaya hayır diyen vatandaşda karşı polis ö-nemli alıyor. Referandumda 21 yaşın-dan küçük gençlerin, zindanlardaki tutukluların, yurt dışındaki işçilerin katılmasını yasaklıyor. Anayasa Ko-
Ucretli siparişler için kapı Arslanlar Mahallesi, Yalınay, 06545

si, yasak, sansür teşkil ile gecirme-ye çalışan bu cuntaya halk niçin evet desin?..

Tercüman'da ilılcak açıkladı: Temel hak ve özgürlükleri korumak şöyle dursun, her bir maddede bu özgürlük-lerin "sınırlanabileceğini" tekrar tek-rar belirttiklerim. Düşünce özgür-lüğü, "İsteyen istediğini düşünebilir, ama kimseye söyleyemez" bıcımlını alıyor; faşist 141. maddenin mantı-ğı anayasaya da gırlıyor!.. Halk, temel hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alın bu anayasaya niçin evet desin?..

İsrail, Amerika'yla el ele Lübnan'ı, Filistin halkını kanla boğuyor. Aynı günlerde de Rodgers topraklarımızda-ki, İslam ülkelerine saldırı için kurul-muş "Çevik Güçlere" verilecek üsleri geziyor. Ulusal çıkarlarımızı Ameri-kan çıkarlarına kurban eden cuntanın anayasasına halk niçin evet desin?

Cuntanın anayasasına "Hayır!" di-

►Arkası 6. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Bir çetin sınav daha

●Elif TOROSLU

Kardeş partilerin
Deneyimlerinden

"Anayasaya hayır"

Birçok yoldaş, ilerici, çetin sınavlardan geçti, geçiyor. Çöklük temellere, iskençeye, uydurmacılara dayalı "TKP davaları"nda tahliyeler oldu. Öte yandan parti örgütleri, oluşturdıkları direnme noktalarında düşmanın saldırısını göğüsliyor. Burjuvazi hedefine varamadı. Ama cunta, gerillik, yeni yeni "TKP davaları" açmak, direnen parti örgütlerini bulup çıkarmak çabasından vazgeçmedi. Saldırı sürüyor. Bu koşullarda, tahliye olan yoldaşları ve tüm ilerici-yurtsever güçleri bir çetin sınav daha bekliyor.

Bu çok zor, ama o denli devrimci görevin üstesinden gelmek hiç de kolay değildir. Tahliye olan, büyük bir heyecanla ve görev aşıyla bir şeyler yapmak için yanıp tutuşur. Ne ki düşman saldırısının sürdüğü koşullarda, ilişkilerin yer yer kopması kaçınılmaz oluyor. Böylece koşullarda savaşımlar, kuşkusuz sağlam bir inanç, sarsılmaz bir moral gerektiriyor. Bu durumda ne yapacağız? Yakınlarımızı, tanıdıklarımızı çevresine yönlendireceğiz. İçinde bulunduğumuz toplumsal çevrede parti politikasını tanıta-
cağız.

İçinde bulunduğumuz yakın çevre-
li, dar, sonuç vermez sanmayalım.

İşçi kapağı

●Ahmet AKYÜZ

Atılım'la, radyo yayınlarını, parti basını haberle, yazı ile beslemek. Onları yayınlara tanıtmak, yaymak... Partinin yayınlarını dikkatle izleyip görüşlerini, eleştirilerini iletmek. Halkın bu konuda görüşlerini öğrenmek, iletmek... Bunlar askersel diktatörlük koşullarında, parti örgütünün uğruna da başlı başına savaşımını gerektiren görevler oldu.

Legal basın olanaklarından yararlanmak. Parti basınına mali kaynak yaratmak... Bu sorunlar da cunta koşullarında alılabildiğine zorlaşıyor. 12 Eylül öncesinde de, yalnız kommünistler değil, tüm ilerliler, görüşlerini yaymakta, ağır baskılara karşı karşıya idiler. O günlerde de, "Gelecek sayıyı basabilecek miyiz?" sorusu, her ilerici yayının her basılan sayısının ardından, yeniden gündeme gelirdi. Ama tüm bu çetin koşullarda, özverili çabaları, ilerici görüşlerin, işçi sınıfının görüşlerinin legal olarak basılıp yayılmasını maddesel temeli yaratılabiliyordu.

Simdi legal basın olanakları bütbütün daraldı. Mali sorunlar da bunun sonucunda alılabildiğine arttı. Yeni bir nitelik kazandı. Olanaklar elverişsizce, en derin gizlilik koşullarında bile, partinin güvenliğine

Aslında bu çevreli etkileyebilmek şu koşullarda çok az yoldaşa nasip oluyor. Oysa gerillik dönemlerinde partinin yığınlar içinde politik aktifliğini artırmak en önemli görev. Bunun için elbet partimizin karşı karşıya bulunduğu sorunları, partinin politikasını iyi bilmek gerekir. Parti politikasını iyi kavramak ve politik ajtasyonu omuz vermek! Öyleyse? Radyomuzu dinleyeceğiz:

"Parti radyomuz, üst düzeyde bir yoldaştır". Bir yoldaş, TKP'nin Sesi radyosuna yazdığı ve 27 Ocak 1982 günü yayınlanan mektubunda böyle demişti. Özellikle çetin koşullarda, her gün partileye bağ kurmanın önemini, kıvancını dile getirmişti. Parti politikasını kavramada, politik ajtasyonu kullanılabilecek materyalleri biriktirmede, radyo büyük bir olanaktır. Plenum raporları, Atılım'ın tümü, önemli ideolojik konulardaki polemikler... Tüm bunlar radyodan geliyor. Bu, çetin sınava kazanmaya yardım ediyor. Bu bambaşka koşulda yürüyen savaşta güç ve esin kaynağı oluyor.

İçinde yaşadığımız dönem, TKP'nin çalkışma dönemidir. Bu çetin sınavın kazanılması, partiyi daha da güçlendirecektir.

Bir milimetre ödün vermemek koşullu, işçilerin, yurtseverlerin parti basınına maddesel yardımını, katkısını sağlamak... Bu çok zor görev, o derece de değerli bugün!

Burada özellikle partinin "İkinci cephesinde" savaşım veren yoldaşları, yani partinin yurt dışındaki örgütlerine önemli görev düşüyor: Buradaki legal basın olanaklarından en büyük ölçüde yararlanmak. Ve parti basınına geniş mali destek sağlamak. Tüm olanakları bu yolda seferber etmek... Bu aynı zamanda parti basınıнын yurt dışındaki işçilerimiz arasında duyurulması demektir. Partinin yığınsal etkisini artırmak, parti örgütlerini daha da güçlendirmek demektir.

Atılım, dördüncü yaşına girdiği sayısında, bolşevik basının "İşçi kapağı" geleneğini anlatmıştı. Şöyle yazıyor Lenin: "HER İŞÇİNİN, HER ödemeli günü işçi basını için BİR KAPAK (bir kuruş) ödemesi gelenekleşmelidir. Aboneler ayrıca yürüşün, fazla verebilen eskisi gibi vermeyi sürdürsün. Ama asıl önemli, bunların yanı sıra 'İŞÇİ GAZETESİNİN KAPAKI' geleneğini yerleştirmek ve yaygınlaştırmaktır... İşçi basını SÜREKLİ gelişmeli ve iyileşmelidir. Bu ise, olanakınca çok sayıda işçi kendi basın organı için sürekli yardım toplamakla olanaksızdır."

Uruguay'da, askersel diktatörlüğün gerici, faşist bir anayasa-yı sözde "halkoyu" ile halka dayatmak senaryosu gerilip teptirildi. Tüm baskı, zorbalık, sansür, demagoji, rüşvet ve korkutmaya karşı resmi sonuçlara göre bile oyların %60'ı "HAYIR" diyordu. Uruguay anti-faşist güçlerinin eylem ve cephe birliğinin elde ettiği bu başarılı deneyim, ülkemizin demokrasi güçleri için özellikle esinlendiricidir.

Evet, baskı, zorbalık koşullarında cuntaya ve onun anayasasına "HAYIR" belgisi, yığınların katkısı ve yaratıcılığı ile ulusal bir belgi oldu. İşçiler kasklarında "HAYIR" belgisiyle çalışıyor, fabrikalarda oylama provaları yapıyor. Sokaklar "HAYIR" yazan el ilanlarından geçilmiyordu. Kızların arkasından sessizce "HAYIR" pusulası atılıyor, omnlere gizli el, telefon rehberinden veya bildiği adreslere yüzbinlerce "HAYIR" bildirisi postalanıyordu. Duvarlarda tek bir belgi, inatla kalıyordu: "HAYIR". Telefon konuşmalarında, "Alo"nun yerini artık "HAYIR" almıştı. Günülik selamlaşmada, "nasılsın, iyi misin?" sorusunun yanıtı yine "HAYIR" dı. Sokakta göze gelen insanları, başlarını iki yana "HAYIR" anlarında sallamasına cunta ne ceza kesebilir ki? Ya da binlerce taksitlin havalı kornasının, bir sabah "HAYIR, HAYIR, HAYIR" diye çalması nasıl önlenebilir? Evet, önce yeraltından yükselen "HAYIR" sesi, yığınların güçlü, katkısı ve yaratıcılığıyla öylesine güçlü ve yaygın olmuştuk ki, artık "HAYIR" diyenler değil, "evet" demeye hazır olanlar bunu gizlemek zorunda kalıyordu. Referandumda görevli memurlar, subaylar arasında bile "HAYIR" sesi yankı buldu. Oylama günü gönüllü 10 000 halk gözlemcisi sayımı izliyordu.

Oylama sonucu yalnız cuntaya güçlü bir darbe olmadı: Kommünistlerin yığın bağlarının, demokrasi güçlerinin birliğinin güçlenmesini, yığınların kendi güçlerinin bilincine varmasını sağlayarak Uruguay halkının önünde nitelikçe farklı yepyeni bir dönem açtı,

I.Y

TKP YAYINLARI

Mayıs 1982

TKP MK Genel sekreteri

İ.Bilen Yoldaşın

MK Plenumu'nda

okuduğu

Politik Büro Raporu

Barbarlığa son!

●Yusuf İNCE

İsrail'in kardeş Filistin ve Lübnan halklarına karşı yürüttüğü saldırı savaş-
30 binlerce yaşamı söndürdü, 100
binlerce sivil sakat, evsiz yurtsuz bi-
raktı. Ama bu barbarlık karşısındaki
tutumlar, gerçek konumların net ola-
rak ortaya çıkmasını da sağladı.

Sosyalist ülkeler, en başta Sovyet-
ler Birliği, ilerici İnsanlık, dünya kom-
ünist hareketi saldırı savaşının kar-
şısında, Filistin ve Lübnan halkları-
nın yanında kesin yer aldılar.

SSCB Hükümeti, bu saldırı savaşın-
ın öteki Arap ülkeleri, Yakındoğu
barışı ve uluslararası güvenliği genel
çıkarları için büyük bir tehlike oldu-
ğunu belirterek, saldırıların derhal
ve koşulsuz geri çekilmesini istedi.
"İsrail'in politikasını belirleyenler
unutmasın ki, Yakındoğu Sovyetler
Birliği'nin güney sınırlarına yakın
bölgeler ve buradaki gelişmeler kaçı-
nılmazlıkla SSCB'nin de çıkarlarına
dokunmaktadır" dedi.

TKP'miz de içinde, Avrupa kapital-
ist ülkelerinden 20 komünist partisi
Ortak Çağrı ile İsrail'i kesinlikle
kınıdılar. FKÖ ve Lübnan ile dayanı-
şmasıyla hızla güçlendirme çağrısını
yıksettiler. BM kararlarına uyularak
işgal birliklerinin geri çekilmesini
isteditler.

Arap ülkeleri komünist partileri ve
İsrail KP de, kesin tutumlarını ortaya
koydular. İKP'nin Açıklamasında, bu
saldırının ardında, ABD'nin buralara
üs kurma ve bölge halklarını, Sov-
yetler Birliği'ni tehdit altında tutma
planlarının yattığı vurgulandı.

FKÖ Başkanı Arafat: "İsrail bu saldı-
rı savaşını ABD yönetiminin kararı
üzerine başlatmıştır" dedi. Olgular
bunu gösteriyor. Bu son barbarlık,
ABD ile Tel-Aviv arasında "stratejik
işbirliği" bağlandıktan, Pentagon'un
Tel-Aviv'e yeni silah ve milyonlar
vermesinden ve Begin, Başkan Reagan
ile görüştüktan hemen sonra
başlatıldı. ABD Birleşmiş Milletler
Güvenlik Konseyi ve Genel Kurulun-
da İsrail'e karşı önlemleri öndi. Doğu
Akdeniz'e kaatlı 6.Filonunkiler de
İçinde 50 savaş gemisini yığdı. Kaldı ki,
Lübnan'da ölüm saçan silahlar
"Made in USA" damgalıdır.

İsrail'in saldırı savaşını Türkiye'miz
için de büyük tehlikeler taşıyor. Cunta,
savaş karşısındaki tutumuyla Ya-
kindoğu politikasının iki yüzünü
açığa vurdu. Türkiye Komünist Parti-
si Merkez Komitesi, 7 Haziran
günü Açıklamasında: "Cunta yön-
etimi niçin hâlâ İsrail'e diplomatik
ilişkilerini kesmiyor? Cuntanın İsrail'i
il' protesto etmesi, onun ülkemiz
topraklarını ABD emperyalizminin
saldırı birliklerine açmasıyla nasıl
bağdaşır? ABD Çevik Kuvvetleri şim-
di İsrail'in saldırı Arap halklarına
yönelik değil midir?" diye soruyor,
halkımız Filistin halkıyla dayanışma-
ya çağırıyor.

YAŞAYAN SOSYALİZM

İki demokrasi, iki seçim sistemi

ADAYLARI KİM GÖSTERİYOR?.. SOSYALİST ÜLKELERDE: Sayı-
lay adayları yığın örgütlerinin, ya da seçim öncesi toplantılarda doğrudan halkın
önerisi ile saptanıyor. SSCB Yüksek Şurası ya da öteki sularına bir üyeli-
k için birkaç aday da gösteriliyor. KAPİTALİST ÜLKELERDE: Sayı-
lay adayları çeşitli politik partiler gösteriyor. Çoğu ülkede burjuva partilerinden aday
olmak için yükümlü bir para ödemek gerekiyor. Tüm kapitalist ülkelerde varlıklı
kişiler, çoğu kez büyük para babaları aday gösteriliyor.

PARLAMENTOYA KİMİN TEMSİLCİLERİ GİRİYOR?.. SOSYALİST ÜL-
KELEERDE: Tüm ulus ve halkların, en geniş emekçi yığınlarının, işçi, köylü
ve aydınların temsilcileri giriyor. Örneğin, SSCB Yüksek Sovyetinde sayı-
layların yüzde 51'ini, Demokratik Alman Cumhuriyeti Halk Meclisi'nde yüzde
59'unu, Moğolistan Halk Cumhuriyeti Yüksek Halk Huralının yüzde 55,7'
sini işçi ve köylüler oluşturuyor. SSCB Yüksek Sovyetinde 61, birlik cum-
huriyetlerinin ve özerk cumhuriyetlerin yüksek sovyetlerinde 71, yerel sovyet-
lerde 100'den fazla ulus ve halk grubunun temsilcisi var. KAPİTALİST ÜLKE-
LERDE: Parlamentolar sömürücü sınıfların temsilcileriyle dolu. Örneğin, 535
kişilik ABD Kongresinde bir tek işçi yok. Burada 140 büyük sermaye sahibi,
47 gazete sahibi ve editör, 25 çiftlik sahibi ve toprakların hizmetinde çalışan
243 avukat var. Sayılayların yüzde 95'i beyazların temsilcisi, kızıl derililerin,
Meksikalıların ve diğer azınlıkların bir tek temsilcisi yok.

SEÇİMLERE KATILMA ORANI NASIL?-SSCB'DE: 20 Haziranda yapılan
yerel seçimlere seçmenlerin yüzde 99'u katıldı. Seçime katılanların yüzde 99'
undan çoğu gösterilen halk sayılayları adaylarına oy verdi. Böylece 51 bin II,
kent, semt ve köy yerel sovyetlerine 2,3 milyon sayılay seçildi. Bu seçimlere
ayrıca da 4276 bölge mahkemesine 10 bin yargıç seçildi. ABD'DE: 1962'de
yapılan ara seçimlerine seçmenlerin yüzde 46,5'i katılmıştı. Bu oran 1974'de
yüzde 38'e, 1978'de yüzde 35'e düştü. 1980'de cumhurbaşkanı seçimlerine
seçmenlerin sadece yüzde 52,3'u katıldı ve bunlardan yüzde 51'i Reagan'a oy
verdi. Reagan tüm oy hakkı olanların ancak yüzde 26'sını alarak başkan oldu.
Yargıçlar seçilmez, atanır.

Öte yandan SOSYALİST ÜLKELERDE seçmenler, seçtikleri sayılay eğer
verdiği sözü tutmazsa, görevini gerektiği gibi yerine getirmesse, onu süresi
dolmadan geri çağırır ve yerine başkasını seçerler. KAPİTALİST ÜLKE-
LERDE burjuva partilerinden sayılaylar seçmenlerine verdikleri sözü seçimin
ertesini günü unutturur, ama yine de süresi doluncaya kadar parlamentoda kalı-
rlar.

Taban söz ve karar sahibi olmalıdır!

●Mehmet YAVUZ

Türk-İş'in yeni Genel Başkanı Ş.
Yılmaz, "sendika içi demokrasi ve di-
pliplin" sözlerini ağızından düşürmü-
Ş.Yılmaz bu sözlerden, gerçekten
tabanın söz ve karar sahibi olma-
sını mı anlıyor?

Sendikal demokrasi, en alttan en ü-
ste kadar tüm yöneticilerin taban ta-
rafından seçilmesi demektir. Sendikal
demokrasi, kararların hazırlanıp olus-
turulmasına, alınmasına ve uygulan-
masına tüm üyelerin etkin katılma-
sı demektir. Örneğin gerici cuntanın
işçi haklarını yok etmesi karşısında,
bir sendika yönetiminin nasıl bir
tepki göstereceğini işçilere danışması
gerekir.

Türk-İş'te bu ilkelere ne ölçüde
gerekleştirdi bugüne dek, bu ortada-
dır. Türk-İş üyeleri ve tüm işçiler, ha-
zırlanmakta olan sendikal yasama il-
gili yasalar konusunda; tüm devlet
aygıtının altını üstüne getirme yet-
kisinin, cuntanın hükümetine verile-
mesi konusunda; demokratik haklar
konusunda; hepsinden de önce, yeni
anayasa konusunda, kendi görüşle-
rine başvurulmasını istiyor. Bu konu-
larda doğru bir kaniya sahip olabi-
mek için, tüm ekonomik, toplumsal,

gerçeklere uygun biçimde bilgilendir-
mesini istiyor. Türk-İş yönetiminin
işçi sınıfının ve tüm ülkemizi açısın-
dan can alıcı önemde konulardaki tut-
umunun, örgüt tarafından denetlen-
mesini istiyor.

Türk-İş üyeleri ve öteki tüm işçiler
işçi sınıfının gönüllü sendikal birli-
gini istiyor. Bunun için, tüm işçiler-
in kend i istedikleriyle Türk-İş'e üye
olma ve ayrılma haklarının korunma-
sını istiyor. "Tekeri teker ayıklayarak
adam alma" anlayışına karşı çıkı-
yor. Üye olma-üyelikten ayrılma ko-
nularında Türk-İş'de sendikal demok-
rasinin uygulanmasını, böylece cuntanın
bu konudaki yasaklarının da kırıl-
masını istiyor.

Türk-İş'de, işçi sınıfının anladığı
biçimde bir sendikal demokrasisinin
uygulanması, her şeyden önce Türk-
İş içinde işçilerin çıkarılarında yana
bir birliği güçlendirecek ve Türk-İş'
in işçi sınıfının güçlü bir örgüt ol-
ması yolunda atılması önemli bir adım
olacaktır. Kendi içinde birliği olan,
güçlü bir Türk-İş ise, tüm Türkiye
sendikal hareketinin, işçi sınıfının
birliğini oluşturmada çok önemli
bir güçtür.



LENİN KÖŞESİ

Ekonomik kriz ve yığınların savaşı

Ekonomik bunalımla politik durum arasındaki ilişki günceldir. Lenin, 1905-1907 devrimi sonrası yığın savaşımının durgunluk döneminde, 1908 yılında, çok kısa ve hafif bir iyileşmeden sonra yeniden derin bir ekonomik kriz eşliğine gelen Rusya'da bu konuyu şöyle ele alıyordu: "Kimileri, bugün işçilerin atılan bir ekonomik savaşım alması eskisi kadar olanaksızdır, bu nedenle yakın gelecekte devrimci bir yükseliş olanaksızdır diyor. Diğerleri ekonomik savaşımın olanaksızlığı, politik savaşım dönüşümü zorlayacaktır, bu nedenle devrimci bir yükseliş yakın gelecekte kaçınılmazdır diyor. Bize göre her iki sav da temelde aynı yanlıya dayanıyor. Bu, karmasık bir konuyu basitleştirmek. Kuşkusuz, endüstri krizinin detaylı bir araştırması çok büyük bir önem taşıyor. Ama yine kuşku yok ki, kriz üzerine hiçbir veri, bunlar ideal ölçüde tam olmalar bile, devrimci dalgada bir yükseliş olup olmayacağı sorununu gerçekte belirleyemez: Çünkü, böylesi bir yükseliş, önceden hesaplanması olanaksız birer ek etmene bağlıdır." (Lenin, Yaptılar-İng., c.15, s.277-278)

Lenin, ekonomik durgunluk ve krizin yığın savaşımını frenleyebileceği gibi, olayların gelişmesinin belli bir aşamasında aynı ekonomik durgunluğun yığınlar için dürtücü olabileceğini ve politik savaşımına yeni gücleri çekebileceğini belirtir. Hangisi beklenebilir? "Böyle bir soruya yanıt vermenin bir tek yolu vardır: Ülkenin tüm politik yaşamının nabzını elinde tutmak; özellikle de proletarya hareketinin durumunu ve proletarya kitlelerinin ruh halini..." (ayg, s.278) Bu koşullarda partinin önündeki görevleri ise, Lenin şöyle sıptıyor: "...İllegal parti örgütünü güçlendirme çabalarımızı yoğunlaştırmak ve proletarya kitleleri içindeki ajtasyonumuzu on kat yükseltmek." "En geniş ölçüde yığınların gerçek düşünce biçimini yalnız ajtasyon ortaya çıkarabilir, yalnız ajtasyon, parti ile tüm işçi sınıfı arasında yakın bir işbirliği sağlayabilir." (ayg) Lenin her bir grev, direniş, emekçilerin yaşamını ilgilendiren her olay ve sorunu, egemen sınıfın çelişkileri'nin, parlamentodaki ilericil çıkışları ve hükümetin karşı-devrimci politikalarının her yeni belirtisini politik ajtasyonda kullanmak gerektiğini vurguluyor.

Kara-yüzler ve Oktobrist burjuvazi karması Duma'nın, otokrasinin nasıl bir anayasa ile uzlaşacağı pratikte apakıcı ortaya koyduğu, ülkenin ekonomik gelişmesinin en küçük gereksinimlerini bile karşılayacak çözümler getiremediği somut koşulları değerlendiren Lenin, bu koşullar "...anayasa için savaşımı", otokrasye karşı devrimci savaşım durumuna getiriyor" diyor. (ayg, s. 279)

Zorunlu bir yanıt

Dev-Yol yandaş Devrimci işçi adlı gazete, 8 Mayıs gösterisini değerlendiren bir yazı yayınladı. Bu yazı yurt dışındaki eylem birliği yolundaki gelişmelere ters düşmekte kalmıyor, TKP'ne karşı tümüyle doğru olmayan suçlamalar içeriyor. O nedenle, biz "gruplararası ilişkileri gerginleştirmek, yeniden düşmanca duyguları körüklemek"ten başka bir işe yaramayan bu yazıya yanıt vermek zorunda kalıyoruz.

Söz konusu yazı, ilk bakışta, TKP ile değil de, "Halkın Kurtuluşu" ile polemik aracı tasır gibi görünüyor. Gerçekten de gazete, HK grubunu, önceden onayladığı ilkeleri yadsıyarak gösteriyi katılmadığı için sert bir biçimde suçluyor. Dahası HK grubunun "FİDEF öcüsünü kullanarak ortamı gerginleştirmek istediğini" açıklıyor. Gazete haklı olarak şöyle yazıyor: "Dulsburg'da en olumsuz, en pasif gruplar bile faşist cuntanın idam ve katliamlarına karşı yürürken, Halkın Kurtuluşu Köln'de FİDEF'e karşı yürüyebiliyordu. Hiçbir bahane bu objektif gerçeği, bu halnce tutumu örtbas edemez."

Bizim bu düşüncelere ekleyecek fazla sözümüz olamaz. Nedir ki, yazıda HK'nun eylemi sabotaj emsaliyle, FİDEF'in eyleme katılması inanılmaz bir biçimde aynı tahtaya konuyor. Okuyucu, yazıyı yazan kimsenin, halnce tutum içinde olan HK'nın bölücülüğüne mi, yoksa FİDEF'in ortak yürüyüşüne karşı katmasına mı kızdığını anlayamıyor. Bu rastgele bir çelişki değildir. Çünkü yazar, gerçekte FİDEF'in yurt dışındaki işkeli ve esnek bir eylem birliği politikası izlemesinden endişe duyuyor. TKP'nin eylem birliği yolundaki adımlarından korkuyor. Nicin? Çünkü o, tipki Avrupa'daki sosyal-demokratlar gibi, komünistlerle işbirliği yapmanın, yalnızca komünistlerle güçlendirmeye yarayacağına inanır. Cuntaya, idamlara, NATO'ya, roketlere karşı yapılan gösterilere komünistlerin katılmasından korkuya kapılanlar, gerçekte kendi konumlarına, tabanlarına pek de güven duymuyorlar.

Elbette, TKP'nin eylem birliği politikasının amacı, eylem birliği yaptığını örgütlerin, güçlerin zararına güçlenmek değildir. Biz, her zaman ön plana ortak hareketimizin çıkarlarını koyuyoruz.

Gerçi yazar, "Dev-Yol tabanı komünistlere kayar" demiyor. Komünistlerin "yığınları" örgütlemek istediğini yazıyor. Peki ama, yığınları örgütlemek için komünistlerin ilcin ille de Dev-Yol'la ve öteki sol gruplarla işbirliği yapın? Kanımıza göre, Dev-Yol'un yurt dışındaki bu yazarı, kendi sıralarından çok sayıda yığın kimselerin varlığından endişeye kapılmış görünüyor. Ona göre TKP bunları "örgütleyebilir". Yazarı korkutan

► Arkası 7.sayfada

SSCB nükleer silaha ilk davranan olmayacaktır!

●G. BORA

Emperyalist propaganda, aralıksız, bir "Sovyet saldırısı tehlikesi"ni ısıtıp piyasaya sürüyor. Sovyetler Birliği'nin saldırgan, savaş yanlısı gibi göstermek istiyor. Sormak gerek, yoksa ABD'nin Ortadoğu'daki jandarması zorba İsrail'in Lübnan'a ve Filistin'lilere yaptığı son kanlı saldırı da mı, Sovyet tehlikesinin bir sonucu? Sormak gerek, Falkland savaşına da mı, Sovyetler'in eseri? Bu sömürgeci saldırının baş suçlusunun, Reagan'ın harpçi politikasının NATO içindeki en ateşli destekçisi İngiltere olması, onu ABD'nin askersel olarak desteklemesi, kimin savaş çıkartmaya hevesli olduğunu gösteriyor. 29 Haziranda başlayan SSCB-ABD stratejik silahları sınırlandırma görüşmelerinin gidişi, kimin gerçekten silahsızlanmadan yana olduğunu daha iyi göstermektedir.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2.Özel Silahsızlanma Oturumuna yol açtığı mesajda, L.Brejnev, tüm dünya halkları önünde Sovyetler Birliği'nin ilk nükleer silah kullanan ülke olmayacağına güvence verdi. Aynı güvenceyi, ABD, İngiltere, Fransa gibi, Sovyet silaha sahip öteki ülkelerin de vermesini istedi. Böylece, bir nükleer savaş başlatılması tehlikesinin pratikte önlenmesini önerdi. Buna ABD'nin yanıtı, "biz ilk düşmeye basma alanında vazgeçemeyiz" oldu. Sovyetler Birliği, BM Özel Oturumuna yol açtığı muhtıradan, bir nükleer silahsızlanma programının kabul edilmesini ve adım adım gerçekleştirilmesini; stratejik silahların sınırlandırılmasını ve azaltılmasını; Avrupa'daki nükleer silahların sınırlandırılmasını ve azaltılmasını; nükleer silah denemelerinin bütünüyle yasaklanmasını; bu silahların yaygınlaştırılmasını engellenmesini önerdi. Sımdıye kadar topraklarında nükleer silah bulunmayan ülkelere nükleer silah yerleştirilmesini yasaklayan, uluslararası bir anlaşma için çalışmasını gündeme getirdi. Sovyetler Birliği'nin, topraklarında nükleer silah bulundurmamanın yanı sıra nükleer silah kullanıma güvencesini içeren bir anlaşmanın altına imza atmaya hazır olduğunu belirtti. Böylece Sovyetler'den bir nükleer saldırı geleceği yalanını savuranları bir kez daha yalanladı. Bu muhtıradan Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma önerileri nükleer silahlarla sınırlı kalmadı. Kimyasal silahların önlenmesi ve yasaklanması, uzayda hangi tür olursa olsun silah bulundurmamanın yasaklanması, denizlerde askerî faaliyetlerin sınırlandırılması, konvansiyonel silahların ve silahlı kuvvetlerin sınırlandırılması ve azaltılması, askerî bütçelerin kısıtlanması, yeni bilgi ve buluşların askerî teknik alanda kullanılmasından vazgeçilmesi ve giderek, uluslararası ilişkilerde

şiddet kullanımını yasaklayan dünya çapında bir anlaşma imzalanması sorununun gündeme getirilmesi de Sovyetler'in önerileri arasında. Sovyetler Birliği'nin BM'e verdiği muhtıradan, tüm devletlerden, gerillimlere azaltıcı önlemler alınmaları, nükleer tehlikenin artmasına karşı koymaları, silahlanma yarışını durdurmaları isteniyor. ABD emperyalizmi-

nin gerginlik ve harpçilik politikasını tırmadığı, ardarda bölgesel savaş açarakı yaktığı, yeni bir soğuk savaş başlatmaya çalıştığı, hatta "sıcak" bir savaşın hazırlıklarını yaptığı günümüzde, Sovyetler'in bu silahsızlanma önerilerini herkese duyurmak bütün devrimciler, ileriler, barışseverler için daha da yakıcılik kazanıyor.

Dimitrof'un savaşımı ve günümüz

15-18 Haziran'da, Sofya'da Dimitrof'un 100. doğum yıldönümü dolayısıyla uluslararası teorik konferans yapıldı. "Dimitrof'un savaşımı ve günümüz" konulu bu konferansa MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın başkanlığındaki TKP delegasyonu da içinde, 132 konuk delegasyon katıldı. Konferans uluslararası komünist, işçi ve kurtuluş hareketinin önemli bir forumuna dönüştü.

BKP Genel Sekreteri ve BHC Devlet Konseyi Başkanı Jivkov yoldaşın ve uzun yıllar Dimitroffla birlikte çalışmış olan SBKP MK Sekreteri ve PB aday üyesi Ponomarev yoldaşın dikkate alınan konuşmalarına karşılık partilerin delegasyonları büyük değer biçtiler.

Bilen yoldaş, konuşmasında, Dimitrof'un, Kominter'in 7. Komintern'inişlediği birleşik cephe politikasını vurguladı. "...TKP bugün tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini oluşturmayı çözümlü görev olarak alıyor..." dedi. Türkiye komünistlerinin, Dimitrof'un kendi savaşlarına sağladığı büyük destek ve şaşmaz yol göstericiliğine verdikleri değerli dile getirdi

Cunta zulmüne hayır!

●Ümit GÜLER

Metris Cezaevinde bir ayı aşan direniş başarı ile sona erdi. 3000 tutukludan 2500'ü açlık grevine katıldı. Tutuklu aileleri ve yakınları da savaşıma aktif katıldılar. Direniş sonucunda, insanlık dışı koşullara son verme emri, Evren adına cezaevi yönetimine iletildi. Tutuklular ve yakınları haklı olarak geçen yıl yapılan direniş sonunda da buna söz verilmiş olduğunu hatırlıyor, cuntanın ilk fırsatta baskıları daha da artıracığını biliyor, uyanık duruyorlar. Bu, cuntanın gerletilmesi demektir. Böylece Evren, cezaevlerindeki insanlık dışı koşulları, işkencileri, baskıları resmen itiraf etmiş oluyor:

Arskerel diktatörlük Türkiye'yi bir baştan bir başa dev bir cezaevine çevirdi. Cunta kendisi 30 bin insanın zindanlara attığını açıklıyor. Gerçek sayı kuşkusuz bunun kat kat üstünde. Yalnız Uluslararası Af Örgütü'nün işkenceye öldüğünü saptadıklarının sayısı 70'in üzerindedir.

"TKP davaları" cuntanın işkence makinesini bir kez daha gözler önüne serdi: Kimi sanıklara canavarca işkencelerle imzalattıkları düzmece "itirafnameler". Kadın tutuklulara uygulanan yüz kızartıcı işkenceler...

İstanbul Barosu Başkanı Apaydın, diğer Barış Komitesi yöneticileri, barışı savundukları için zindandalar. İstanbul Barosu hakkında soruşturmalar yürüyor. CHP'li sayıtlara baskı yapılıyor, kimi tutuklanıyor. Ecevit ilk kez hapse atıldı, sımdı

de tehdit altında. DİSK yöneticileri İdam İstemi ile yargılanıyor. DİSK Genel Başkanı Baştuğr mahkemede kendisine işkence ile ifade imzalatıldığını açıkladı...

Politik tutuklulara özgürlük

Cuntanın faşist biçimli baskıları kamu vicdanında derin tepki yaratıyor. Bu, çok çeşitli biçimlerde dışa vuruyor. Basında, hukuk çevrelerinde "Genel af" eğilimi ortaya çıkıyor. "Ölüm cezasına", "İnsanlık dışı ceza koşullarına", "çağ dışı mahkeme yöntemlerine" karşı sesler yükseliyor. Tanınmış ceza hukuku Profesörü Faruk Erem, Ankara Barosu'nun dergisinde, "Ceza usul yasamız, ortaçağ engizlisyon sisteminin biraz yumasıdır" dedi.

Kimi yargıclar işkenceyle alınmış ifadeleri geçersiz sayıyor, sanıkları serbest bırakıyor, işkencecilerin üstüne gidiyorlar. Askerî Yargıtay Daireleri Kurulu, "İtiraf varlığının hukukun kabulü için..." tamamen serbest irade ile, manevî cebir ve hile olmaksızın gerçekleşmesi gerekir" kararını verdi.

Kamu vicdanında uyanan tepkiler, cuntanın da hesaba katmak zorunda kaldığı bir güç haline geliyor. Örneğin, "İstanbul TKP", "DİSK", "Barış Komitesi" davalarının savcısı, silah kaçakçılarının adamı, faşist Takkeci'nin, görevinden alınmasında

► Arkası 6. sayfa

"Barış..."

►Başı 1. sayfada

ye'yi ateşe itiyor. Anadolu'yu, Türk-Kürt tüm halkıyla, tüm tarihsel uygarlık yapılarıyla yok edecek bir nükleer savaş uçurumundan kurtarma şansını bile bile kullanıyor.

Sovyetler Birliği'nin son girişimi karşısında, gerçekler, hiçbir ilklere, tartışmaya yer vermeyecek biçimde apaçık ortadadır. Eğer topraklarımız, ABD nükleer silahlarından arındırılırsa, ülkemiz olası bir nükleer savaşın yok edici sonuçlarından kurtulmuş olacaktır. Ülkemizi tehdit eden bu nükleer füzelerdir. İlk nükleer vuruş stratejisinde ısrar eden ABD ve NATO başları, bununla, güzel yordumuzu da nükleer bir savaşın hedef tahtası yapıyorlar.

Barış Komitesi yöneticileri, tüm bunlara karşı çıktıkları için, onurlu büyük bir görevi yerine getirdikleri için, zindanlarda çürütülmek isteniyor.

TKP tüm halkımızı sesleniyor: Barış Komitesi yöneticilerini cuntanın elinden kurtaralım! Barışı yargılatmayalım! Topraklarımızdaki Amerikan nükleer füzelerini söküp atalım, geleceğimizi kurtaralım!

21 Haziran 1982

TKP MK

Anısı savaşımızınza yaşıyor

Kemal Türkler'in öldürülmesinin üstünden 2 yıl geçti. Bu 2 yılı acılar, yoksulluk ve zorluklar içinde geçen işçiler, emekçiler, DİSK'in kurucusu, işçi hakları ve demokrasi savaşçısı K. Türkler'i unutmuyorlar. Tam tersine, 1947'den bu yana sendika hareketiyle bütünleşen, yoğunlaşan onun yaşamında adeta somutlaşan sınıf sendikacılığı, ilkelerini onun anısıyla birlikte yaşıyorlar, yaygınlaştırıyorlar... Türkler'in yaşamında inandığı ve uyguladığı doğrulardan en önemliyi yığınlar, işçi sınıfına güvenektir. 15-16 Haziran'da, 1976 DGM direnişinde o öncelikle yığınlar çağrıda bulundu... Türkler, işçilerin eğitilmesine, onların kendi sınıf çıkarıları doğrultusunda bilinçlendirilmesine çok önem verdi. İşçilerin kendi davalarına böyle sahip çıkacaklarını biliyordu. İşçilerin sendikalarla kararları kendilerinin vermesi, K. Türkler'in kendi deyimiyle, "tabanın söz ve karar sahibi olması" birçok sendikada yerleşti, genellek haline geldi. Bugün bu ilke açık olan işçi örgütlerine taşıyor... İşçi sınıfının birliği, K. Türkler'in inandığı ve uğrunda savaşım verdiği bir ilkeydi. O, buna inanmıştı. DİSK ve Maden-İş'in diğer örgütler-

le eylem birliğine dalma önem verdi. Bu, patronlardan, sınıf uzlaşmacılığın bağımsız, işçi hakları ve demokrasi için bir birlik ve birlikte savaşımıdır. K. Türkler'in amaç edindiği, işçi sınıfının sendikallik birliği bugün en yakıcı sorunlarımızdan biri. Ve birlik isteği işçiler arasında gelişiyor. Bu birliğe karşı çıkıncılar, ergeç işçi sınıfının bu güçlü isteği ortak çıkarları için birlikte savaşım isteği önünde duramayacaklardır. Tıpkı K. Türkler'in en çok karşı çıktığı kavramlardan "sınıf barışı"nın taraftarları gibi... Sınıf sendikacılığının en önde gelen savunucularından K. Türkler'in yaşamını verdiği bu ilkelere, bugün de tüm işçilere, dürdü işçi önderlerine işlik tutuyor. Biz işçiler, bu büyük sendika liderinin, demokrasi ve barış savaşının anısını mücadelemizde yaşıyoruz.

T. Demir Döküm'den bir işçi

Cunta zulmüne...

►Başı 5. sayfada

rol oynayan bir neden de, kuskusuz ulusal ve uluslararası düzeydeki tepkiler oldu. Metris cezaevindeki politik tutukuların birlikte hareketinin ürünü olan parlak başarı cuntanın geriletebileceğinin kanıtı oldu.

Cuntanın tüm manevraları, onun baskı politikasının özünü değiştiriyor. Henüz çok değişik biçim ve düzeylerde ortaya çıkan tepkilerin, geniş bir hareketin sel yatağına birleşmesi görevi, artık hem olanaklı hem de ivedi bir görev olarak önde duruyor. TKP, halkımızı, Metris'te "Cuntanın canlı canlı mezaara gömmeye çalıştığı ilercil yurtseverlerin savaşımına omuz vermeye" çağırın açıklamasında, şu savaşım hedeflerini gösterdi: "İdamlara son verilmeli, tüm politik tutukular serbest bırakılmalıdır. Poliste, sorgulama işkencelere, 45 gün gözaltı süresine son verilmelidir. Tutukuların cezaevlerinden alınıp yeniden işkenceye götürülmeleri önlenmelidir. Mahkeme savunması konan kısıtlamalar, basın üzerindeki davalara konan sansür kaldırılmalıdır, cezaevlerindeki işkenceler, insanlık dışı uygulamalar derhal durdurulmalıdır. Kadın tutukulara özel olarak uygulanan yüz kızartıcı işkencelere derhal son verilmelidir. Zorunlu eğitimler kaldırılmalı, tutukuların sağlık ve öteki gereksinimlerini karşılamalarına konan engeller son bulmalı, görüşmeclere konan kısıtlama ve yasaklar kaldırılmalı, tüm cezalarına son verilmelidir. Hücre ceza ve tutukevlerinde insanlık dışı koşullar kökten değişmelidir."

Cunta anayasasına hayır !

►Başı 1. sayfada

yen güçlerin cephesi pratikte biçimleniyor: Sol güçlerin yanı sıra, savaşımı yeni güçler katılıyor. Kemalist, CHP-İİ aydınlar, yazarlar, gazeteciler, hukuk adamları, meslek kuruluşları, barolar, öğretim kurumları... Tüm bunlar 1961 Anayasası'nın yitirilmesine karşı çıkıyorlar. Baskı ve zulme karşı sesler yükseliyor.

Siyasal Bilgiler Fakültesi kamuoyuna sunduğu kendi anayasa önerisinde, özgürlüklerin keyfi şekilde sınırlandırılmasına "Hayır!" dedi. Türk-İş kongresi, 1961 Anayasası'ndan geri dönüşüne "Hayır!" dedi. Türk-İş Genel Başkanı, anayasada grev hakkının güvence altına alınmasını, "sosyal devlet" ikesinin korunmasını istedi... Değişik politik konulardaki güçler, başka başka çıkış noktalarından bir yere vuruyor, 1961 Anayasası'nın yitirilmesine karşı çıkıyorlar.

Düşman cephesi ne durumda?

Cunta, kendi referandumunda "Hayır!" yanıtı alma korkusundan, "Anayasaya hayır dersizli temelli gitmem" tehditleri savuruyor. Danışma Meclisi'nde kendisine "Atatürkçü-Liberaler" adını veren aşırı gerici bir grup ortaya çıktı. Danışma Meclisi Başkanı Sadı İrmak, bunların varlığını "Anayasayı destekleyecek bir çoğunluk oluşturma" gerekçesine bağladı. Demek, "Hayır!" diyen seslerin kendi Danışma Meclislerine ka-

dar yansıyacağını onlar da biliyorlar. Güvenceyi en kaşarlanmış gerici-lerin örgütlenmesinden arıyorlar.

Gerici ilk cephesi içindeki çelişkiler de keskinleşiyor. Kastelli öncesi, ilk banker iflasları ardından Evren'in Özal'a "Bir rezalet daha istemiyorum!" dediği, yabancısı basına kadar yansıdı. Ama Zonguldak'ta yine "Bu politikayı sürdüreceklerini" söyledi. Cunta içi çelişkiler de böyle boyutlara vardı ki, onların boğuşmaları sonucu, Ankara savcılığına 24 saatte iki kez üstüste atama yapıldı...

Cunta kendi referandumunda yenilgiye uğratabilir mi? Evet: Bunu yapacak olan politik güç biçimlenmekte ve düşman cephesi zayıflamaktadır. Ama, bu kolay bir iş midir? Hayır, bu çok çetin bir görevdir: Cunta baskısı artarak sürüyor. Ve gerici ilk cephesinin başvurmayacağı zulüm ve hilekarlık da yoktur... Demokrasiden yana olanlar, daha şimdiden kararlı savaşımı girmezlerse, kazanan yine cunta olur, gerici ilk olur.

18 yaşına kadar gençlere, yurt dışındaki işçilere, cunta zindanlarında ki yurtseverlere oy hakkı savaşımı... Genel af savaşımı... MHP dışında tüm partilere, tüm sendikalara, demokratik örgütlerle özgürlük için savaşım... Basına konan sansüre karşı savaşım... Her alanda aktif savaşım- larla referandumu hazırlanmak, cuntayı kendi referandumunda alt edilebilmenin tek yoludur.

**İDAMLARA,
İŞKENCELERE SON!**

24 Ocak yolu da...

►Başı 4. sayfada

O nereden geldi? Yapı ve Kredi Bankası Genel Müdür Yardımcısı Tuncay Artun İpucu veriyor: "Türkiye'de faiz oranları 'birillerinin' güdümünde saptanmıştır. Ama sanıldığına tersine, bu 'birilleri', banka-kredi müşterisi-müdi üçlüsü olmamıştır. Pek ki ya kimdir bu 'birilleri'? Devletin mallarını mı, Malye mi, Merkez Bankası mı; yoksa bu 'birilleri', 'uluslararası birileri' midir?" (agy. s. 52)

Artun diplomatik bir dille IMF'ye işaret ediyor. IMF Haziran başında gene ülkeye geldi ve şöyle karışıldı: Özal, 20 Mayıs günü "Hürriyet'te, "Daha çok sıkıcağız" dedi,ücretlerin, maaşların, taban fiyatlarının artırılmayacağını açıkladı. Bugday taban fiyatları düşük tutuldu. Aşgari ücret artırılmıyor. YHK, sözleşmeleri oyalıyor, uzatıyor. Özal, Haziran içinde emsyonu ve Merkez Bankası kredilerini daha da kısıtı. Bankaların kredi verme olanaklarını azalttı. Sonuçta faiz yarışının daha da kızışacağı bir ortam doğdu.

Ne ki bugün artık bankalar dağıttıkları kredileri ve faizlerini geri alamaz duruma geliyorlar. Bankalar genel olarak zor durumda. Onun için 18 Haziran toplantısıyla faizlerin daha da artmasını engelleme yolunda önlemler aldılar. Kendi yarattıkları, kendilerini çaışan bankaları feda ettiler. İlk büyük kurban Kastelli ve ona parasını kapıranlar oldu. Ama arkası gelecektir. Üstelik faizleri düşürme çabası da boş çıkacaktır. Banka sistemi altüst olacaktır. Batan batacak, en güçlüler daha güçlü olacaktır. Özal bunu hızlandırıyor,ör-gütüyor. Binlerce şirketi de iflas bekliyor. Hükümetin alacağı şu ya da bu önlem (o da alınmaz!) ancak bu sonucu geciktirici olabilir. "Holding-lerin savaşı" daha da kızışacaktır. Küçülen pastayı paylaşmak, büyük-günü paylaşmaktan daha zordur. Daha barbarcadır. Sonuçta kim, kaç ayakta kalacak, bunu sanırız bugün Vehbi Koç da biliyorur.

Değirmenin suyu tükeniyor

Bugün sorun, yalnızca Kastelli olayı ile ilgili açığı çıkan mal alandaki derin bunalım değildir. İş Bankası tarafından çıkarılan "İş Bülteni'nin son sayısı, bu yılın ilk üç ayındaki ekonomik durumu şöyle özetliyor: "1982 yılının Ocak-Mart döneminde piyasalarda durgunluk etkisini sürdürürken, fiyatlarda artışlar gözlemlenmiştir. Dışatımda artış hızı yavaşlamış, dışalım geçen yılın aksine daralmış, işçi dövizleri gelişti İse geçen yıldakinden daha yavaş bir oranda, ancak %0,6 artmıştır."

Dışatımdaki azalma capırcıdır. Geçen yıl aynı dönemde %64,7'lik bir artış varken, bu yıl %15,3 azalma vardır. Sanayinin dışa bağımlılığı düşünülrse, bu, sanayinin can çekmeye başladığının bir göstergesidir. Dışatımda İse artış, ande

daha çok mali, daha ucuz satarak sağlanıyor. En çok artış canlı hayvan satışındır. 4-5 kat artmıştır. Ne ki ton başına geçen yıla oranla 600 dolar daha ucuz satılmaktadır. Gidenin yeri İse doldurulmuyor. Bugday üretiminde bu yıl artış yoktur. Buna rağmen dışatım şimdiki serbest bırakılmıştır, özendirilmektedir.

Bunalımın daha da derinleşmesinin nedeni İse son derece basittir: Deveye hendek atlamak belki olanaklıdır ama, Özal'ın Friedmann' dan öğrendikleri İse Türkiye kapitalizminin dışa bağımlı, geri yapısındaki bunalımı aşmak olanaksızdır. Sorun temeldedir, yapısalıdır. İçe yönelik kurdurulmuş montaj sanayili, kapitalizm öncesinin derin İziyle malul tarımı salt para-kredi araçlarıyla dışa açılmaya zorlayan sanayili de, tarımı da kurutuyorlar. "Diş açılan" holdinglerimiz bir süre bu işin kaymağını yediler, Özal'ın kursuna dizildiği sanayi işletmeleri bir bir bunların kollarına düştüler. Tarım ürünlerini yok pahasına dışarıya satıp dışatım subvansiyonları İle kalsalarını doldurdular. Krediler hep bunlara aktı. Banker bankaya, banka holdinglere verdi. Ne ki üretim, ulusal gelir artırmıyor. Yatırımlar da böyle. Değirmenin suyu tükenmek üzere! Fabrikalara üretim yaptırılmazsan, ürettilğini satamazsan, fabrikaları ele geçersen ne olacak? Her yıl diş sattığın kadar tarım üretimini artıramıyorsan, İlerde ne satacaksın? Halkın ekmeğini kesmenin de bir sınırı vardır. Görüldüğü ki, 24 Ocak Politikası, artık tekellerin bir bölümünün çıkarlarıyla bile çelsmektedir. Özal'ın "Bizim alternatifimiz Doğu bloku sosyalizmidir!" korkutmacası boşuna değildir. Bu, "NATO'dan Çıkılma da, Varşova paktına mı girelim?" edebiyatının ekonomik varyantıdır.

Zorunlu bir yanıt

►Başı 4. sayfada

nedir? Kendi sıralarında yığının başgöstermesi mi? Yoksa, TKP'nin yığın denilen bu kimseleri örgütlemesi mi? Yazıdan anlaşıldığı kadariyle yazar, kendi sıralarında yığının varlığından korkmuyor. O, yığın dediği kimselerin TKP sıralarında örgütlenmesinden korkuyor. Hatta böyle ki, bu tehlikeye karşı, "devrimci güçler vakit geçirmeden güçlerini birleştirip, mücadeleyi yükseltmelidirler" diye çağırda bulunuyor. Böyle diyor: "Aksi takdirde meydan reformistlere (komünistlere bu sıfatı takıyor) kalacaktır." Burada yapılmak İstenen nedir? Gazete kimleri, kime karşı, ne için "mücadeleyi yükseltmeye" çağırıyor? Eğer Dev-Yol yazarı, "Yığınların" TKP'den önce davranıp örgütlemek için bir çağrı yapıyorsa, o, ne yapmak İstiyor? Bize öyle görünüyor ki, yazar, küçük burjuva devrimci çizgilerin giderek derinleşen bunalımını seziyor. Tipki, 12 Mart sırasında olduğu gibi hare-

Ortaya şu temel sonuç çıkıyor: Türkiye, NATO ve IMF boyunduruğunda kaldıkça bu bunalım daha da derinleşecektir. Özal burjuva karıştılarını, anti-komünizmle, anti-Sovyetizmle getirmeye çalışıyor. Karıştılar da böyle: Onlar da, "24 Ocak politikası sürerse, sosyal patlamalar olur", "komünizm gene güçlenir" diyorlar. Ne ki, bu, ne bunalımı azaltıyor, ne de burjuvalarımızın bir bir yere serilemesini önüyor. Kör anti-Sovyetizmle, anti-komünizmle NATO'culuğa, IMF'çiliğe devam edip, bu sona razı olmak ya da olmamak, bu, burjuvalarımızın kendi bileceği İştir. Biz komünistler emekçilere sesleniyoruz: "Bakin, biz illiğimize kadar sömüren bu rejimin ekonomik ve sosyal temeli İlyce zayıfladı. Biz birleşir ve savaşırsak, IMF'nin, NATO'nun oyuncağı, Özal'ın bekkisi cuntayı devirebiliriz. Cunta devrilmeden ekonomide hiçbir şey düzelmaz."

Şimdi biz geniş yığınlarla gerçekleri daha açık gösterebiliriz. Derinleşen ekonomik bunalım koşullarında yığınları daha kolay ulaşabiliriz. Referandumda cuntaya ağır bir darbe indirmenin zorunluluğunu daha açık anlatabiliriz. Gerçek ücreti düşen işçi ve memuru, taban fiyatını az bulan üreticiyi, cuntanın toprak vaadinin boş çıktığını gören topraksız köylüyü, bankere, bankaya parasını kapırmış yurttaş, İsten atılan işçiyi, milyonlarca işsiz "cuntanın anayasasına HAYIR!" demekte birleştirilebiliriz.

Bata köyünde "devlet baba"dan daha yüksek bugday fiyatı İsteyen köylüye, "Allah versin" diyen Evren'e gereken yanıt vermeliyiz. İşe, ekmeğe, toprağa kavuşmanın yolu buradan geçiyor.

rın giderek Marksizm-Leninizmle yönelmesinden çekiniyor. Böylece onun, BİRKOM'u gerçekten bir eylem cephe birliği aracı değil de, ona katılanların tabanlarındaki çatlıkları kapatmak aracına yarayan bir örgüt olarak gördüğü anlaşıyor.

Gazete 8 Mayıs'taki eylem birliğine komünistlerin ve sempatlılarının "İlk kez dört elle sarıldıklarını" belirtmektedir. Bizim eylem birliğine dört elle sarıldığını açık bir gerçektir. Ama yazar bunun "İlk kez" olduğunu nereden çıkarıyor? Görüldüğü ki Dev-Yol'un yurt dışı yazarları, TKP üyeleriyle Dev-Yol üyelerinin cunta rejiminin kanlı terörü altında ilk yıla yakın bir süreden beri birçok yerde, her fırsatta, fabrikalarda, okullarda eylem birliğine koyulduklarından habersizdirler.

TKP Merkez Komitesi, kendi taban örgütlerini cuntaya, emperyalizme, onun saldırgan politikasına karşı öteki İlerici örgütlerin yanı sıra, Dev-Yol ile de eylem birliği yapmakta serbest bırakmıştır. Dev-Yol da aynı yola koyulmalıdır.

MİLLİTANLARDAN

1 Mayıs'ta ilerici gençlik

"Tencere dibin kara"

Gerici askerler diktatörlüğün 1 Mayıs'ı yasaklaması ve yok saymasına, yoğun teröre ve baskılara karşın ilerici gençlik 1 Mayıs'ı kutladı. Eylemsel etkinliği ve örgütlü disiplinliliği, yolunda yürüdüğü işçi sınıfına layık olduğunu kanıtladı.

İstanbul'un her semtinde 3 bine yakın bildirici dağıtıldı. Bu bildiriciler 4 binden fazla kişi okudu. Birçok semtte dağıtım militanca, elden-elden yapıldı. Ayrıca 3 bin bildirici de postalandı. Merkez alan ve caddelere 20 duvar gazetesi, 500 kadar pul yapıştırıldı, 7000'den fazla pul atıldı. Pullarda, pankartlarda, "DİSK yöneticilerine ve tüm siyasi tutuklulara özgürlük", "Curtta eliyle demokrasi olmaz", "1 Mayıs'la engellenemez" gibi beğiler bulunuyordu. Tutukvebine bine yakın mektup ve kart gönderilerek, DİSK Genel Baş-

kanı Baştürk'ün 1 Mayıs bayramı kutlandı. Kimi yerlerde işçi, sendika militanları, demokrat kişiler ziyaretil edildi.

Spor çalışmaları, tiyatro, sinema, geziler düzenleme, tutuklular için yardım toplama eylemleriyle, yığın-sal karanfil takmalarla 1 Mayıs'ı kutladık. Eylemlerimize çoğu yerde başka gruplardan arkadaşlar da katıldılar. Bir yerde genç öncülerle birlikte bildirici çıkardık.

Bu 1 Mayıs eylemi bir kez daha gösterdi ki, koşullar ne kadar ağır olursa olsun merkezli olarak planlanan, iyi örgütlenen, disiplinli yürütülen, sıkı denetlenen eylemler yapılabılır. Konspirasyona özen gösterilerek, kayıp verlimeden başarılı olabilir

İstanbul'dan bir genç

AP'li emekçilere aşağıdaki çağrısı yapıyoruz. Çağrısı yayınlanmaz bizleri sevindirecektir.

AP'li emekçiler

Adalet Partisi'ne oy veren işçi, emekçi yurttaş! Küçük esnaf, köylü, sanatkar, şoför yurttaş!

İşte görüyorsunuz, cuntacı generaller yönetiminde senin de, öteki işçiler, emekçiler gibi en temel hak ve özgürlüklerin kökünden budandı. Emekçi misin? Cunta hangi partiden sin diye sormuyor! Grev hakkı, toplu sözleşme hakkı bizim de ellerimizden alındı, senin de! Kimliniz dükkanlarınızın kepenklerini hepten indiriniz. Kimliniz sabahın akşamı birkaç müşteri gelse, "buna da sükur" diyor. Asgari ücret 7200 lira iken, kimin kimden bir şey satın almaya gözü kaldı?

"Demirel zamanında hiç değişti bu kadar değildi" diyenleriniz vardır. Ama söyle bir düşünün hele: 24 Ocak kararları denilen yıkım politikasını ilk uygulamaya koyan, Özal'ı basımiza diken Demirel değil miydi?

"Partinden vazgeç" demeyeceğiz sana. Tam tersine: Bunu cunta söylüyor, sana da bize de örgütlenmeyi yasaklıyor. Yalnız TKP, TİP, TSP, CHP değil, MSP de, senin partin AP de yasak. Balz, faşist MHP dışında tüm partilere özgürlük diyoruz. Ya AP yöneticileri ne diyor?

Cuntacı generaller, Özal'ın tepemizde boza pisirirken, esnaf ve işçi örgütlerinin başını tutan eski AP saygıları, Önadım, Tiyaşan, Özdemir'ler niçin susuyor? Cunta anayasasının karşısına "Hayır" diye niçin dikilmiyorlar?

Çoğunuz Tercüman okuyorsunuz. Hanı şu "köşeyi döndürecek" olan Tercüman'ı... Ama, köşeyi dönen kim oldu? Bizler mi? Yoksa tekeller, parabalaları, Koçlar, Sabancılar mı? Hem gazetesinde kapkara ırkçılığın propagandasını yapıp, hem de Selefyan, Mitranı, Abaruh, Garhi'lerle ortaklık kuran lııcak tekeli mi? AP yasak; yine de cuntaya dalkavukluk eden, onun anti-demokratik anayasasını öven bu Tercüman değil mi?

AP'li yurttaş! Sizin de büyük çoğunluğunuz, bizler gibi işçiler, emekçiler, dar gelirli. Hangi partiden olursak olalım, güzel yurdumuz Türkiye'ye yazgımız ortak. Topraklarımızı nükleer başlıklı Amerikan füzelerine açanlara, İslam ülkelerine saldırı için kurulmuş Çevik Kuvvetler'e, AWACS casusluk uçaklarına açan cuntacı generaller "Artık yeter!" diyoruz. Cuntacı generallerin dayattığı zorbalık rejimi anayasasına "Hayır!" diyoruz.

İKD 7 yaşında

İlerici Kadınlar Derneği 7.yılıni dikemizin zor koşullarında kutluyor. Derneğimiz yasak. "Sendikamızı isteriz" diyen işçi, atılmakla, tutuklanmakla karşı karşıya. Gebe kalan işçi tehdit altında gebeliğini saklamaya itiliyor. Anafık gibi onları bir toplumsal görev bile, cunta

döneminde işkence oluyor... Filerler doluyor. Çocuklar sütsüz. Etsiz. Sağlıksız... Binlerce genç zindanda, işkencede. Anaların yürekleri öfke dolu... Gelecek güzel günlerin umudu öfkemizle birlikte büyüyor. Bilyo-ruz ki, güzel günlere giden yol güç ve eylem birliğinden geçecek.

İstanbul'dan bir Anne

Kocatopçu'nun bakanlığı sırasındaki yolsuzluklarını inceleyecek bir komisyon kuruldu. Bu arada "Ampul vurgunu" üstünde duruluyor. Ama tek vurgun bu değildir. Onun Çukurova Holding'le birlikte daha bir sıra yolsuzluğu vardır... Holdingler arası savaş içinde, Çavuşoğlu-Kozanoğlu Grubu, Günes Gazetesinde Çukurova Holding'in icyüzünü ortaya döktü. Şimdi Çukurova Holding de Çavuşoğlu-Kozanoğlu'nun sahtekarlık, kakacılık, vurgunlarını sergilemek için bir gazete çıkarmaya hazırlanıyor! Ama sikiyönetim sansürü, tüm bu rezaletlerin açığa vurulmasını sınırlıyor...

Çukurova Holding'in kakacılık ve vurgunlarından söz edilirken Kocatopçu aracılığı ile gerçekleştirdiği "Garantisiz ticari borçlar vurgunu" nedense şu konuyu dillendirmemekte. Bu vurguna Çukurova Holding devletin milyonlarca dolarını çalmış, Kocatopçu da ona yardımcı olmuştur

Elbette Kocatopçu soruşturması sonuna kadar derinleştirilmeyecektir: "Tencere dibin kara-seninki benden kara" hesabı, tüm kilirli çamalarının ortaya dökülmesi önlenmektedir...

Melihat H. -İzmir

16 Haziran

İlerici Gençler, işçi sınıfımızın şanlı Genel Direniş günlemesini, 15-16 Haziran cuntanın baskılarına karşın kutladılar. Dağıttıkları bildiride, cuntayı alaşağı etmek için; tüm namuslu insanların güçlerini birleştirmelerinin zorunlu olduğunu belirttiler. İlerici Gençler, gençliği şöyle seslendiler: "Eylem ve cephe birliğimiz örelim. Bu yolda işçi sınıfımızın sesine kulak verelim. Gelecek işçi sınıfının, halkındır."

Kıdem tazminatı

Cunta Başbakanı Uluşu, "Asgari ücretle kıdem tazminatı arasında irtibat olmamalı" dedi, ve ekledi: "Bu irtibatı glderecek bir formül düşünüyoruz." Hükümet Türk-İş'i de daha baştan kaybedilmiş bir pazarlığa zorluyor: "Yasa değişikliği kabul ederseniz, asgari ücret yükseltilir" diyor. Yani son değişikliklerle zaten carsı-pazar parası düzeyine indirilmiş olan kıdem tazminatını yeniden budamaya hazırlanıyorlar. Anlaşılan 12 Eylülün hemen ardından yapılan ve kıdem tazminatını sendikalar savaşına dışına itip kontrol altına almak isteyen yasa değişikliği bile tekellerin istahşını doyuramamış...İşte dillerinin altındaki karta budur.

Kemal C. -Konya